

371.8

Magyar Hírlap

1973 NOV 1 4

5000 foglalkozás, 188 szakma

Pályaválasztási hetek a fővárosban

Fülöp Márta írta, a Kilián György Gimnázium negyedik osztályos tanulójának a következő szövegű nyomtatványt kézbesítette a postás:

„Tudomásom szerint Ön felsőfokú tanulmányait egyetemen, főiskolán szeretné folytatni. E szándéka megvalósításához segítséget kívánunk nyújtani. Meghívjuk Önt 1973. november 13-án 15 órakor az ELTE Bölcsészettudományi karán (Egyetemi Szinpad) tartandó tájékoztató előadásra.”

Az említett címzetten kívül még mintegy 6800 budapesti fiatal kapott hasonló szövegű meghívót. A pályairányításnak ezt az új formáját a Fővárosi Pályaválasztási Intézet vezette be az október 15-től január 31-ig tartó pályaválasztási hetek alkalmából.

Az intézet hatodik alkalommal rendezte meg a fővárosban a pályaválasztási heteket, hogy segítséget adjon a továbbtanulni szándékozó fiatalok döntésében. A főváros 24 felsőfokú tanintézetébe jelentkezők és az illető iskolák kapcsolatának szorosabbra fűzése révén a középiskolás fiatalok időben megtudják, milyen követelményeknek kell eleget tenniük a felvételin és az egyetemi, főiskolai évek során, s amennyiben valamelyikük meggondolja magát, még legyen ideje elképzelései, tervei módosítására.

Meghívás a szakmunkásképzőbe

Új akció a szakmunkásképzés támogatása is. Ugyanezzel a meghívásos módszerrel tájékoztatják a szakmunkásképző-iskolák tanárai a jelentkezőket a szakmai, tanulmányi követelményekről és a perspektívalehetőségekről.

Magyarországon jelenleg ötezer foglalkozás és 188 szakma van. Ezek közül 160 szakmában folyik képzés Budapesten. Az idei számadatok szerint az általános iskolát végzett fiatalok 97 százaléka kíván tovább tanulni; 60 százalékuk gimnáziumban és szakközépiskolában, s csupán négyezren tanulnának szakmát.

Változatlanul gondot jelent a fiatalok szakmaválasztása. A divatos szakmák — autószerelő, fogműves, ötvös, kozmetikus, divattervező — kitanulására aránytalanul sok fiatal érez kedvet. Az esetek többségében irreális elképzelések vezetik őket, amikor a könnyű, tiszta, vagy kiemelkedően jó kereseti lehetőséget kínáló szakmákra esik a választásuk. A baj csak az, hogy ezek döntő többségében nincs annyi fiatalra szükség, mint amennyi a jelentkező. Ugyanakkor más szakmákra — különösen a melegüzemi hiányszakmákra: öntő, kovács, olvasztár — Budapestről évek óta szinte egyáltalán nem jelentkezik senki, vidékről is kevesen. Pedig ezekben a szakmákban kedvezőbb ösztöndíj-lehetőségek állnak a fiatalok rendelkezésére — mégis alig élnek vele.

A vidékiek, akik Budapesten tanulják

ki a hiányszakmákat, tanulmányi idejük alatt kollégiumban laknak, s többségük a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után — főleg lakásproblémák miatt — vidéki, otthonához közel helyezkedik el. Ez a tény csak hőveli a főváros munkaelegőndját.

A Fővárosi Pályaválasztási Intézet igyekszik minél alaposabban megismertetni a fiatalokkal a választható szakmákat. Új kezdeményezése, a pályaválasztási filmvetítés a Fáklya Klubban is ezt a célt szolgálja. Eddig mintegy kétezer gyerek tekintette meg a szakmák szépségeire szemet nyitó filmeket, amelyek talán még az üzemlátogatásnál is jobb hatásúak, mert kizárólag a munkafolyamatokra, az alkotó mozzanatokra helyezik a hangsúlyt. Az iskolák vezetőinek nagyobb megértésére volna szükség, mert az iskolai rendtartáshoz mereven ragaszkodva, sok helyen szükséges rossznak, fölöslegesnek tartják a filmvetítések látogatását.

A szülők felelőssége

A lányok pályaválasztása külön gond, hiszen többségük nem oda megy dolgozni, tanulni, ahol képességeit legjobban tudná hasznosítani, hanem az előíesedett pályákra: pedagógusnak, könyvtárosnak, orvosnak. Pedig ezekre a szakokra óriási a túljelentkezés és nem könnyű elhelyezkedni sem. Ugyanakkor például a műszeripari szakmában a lányok számára fenntartott helyekre sohasem jelentkeznek elegendően, pedig ez a szakma kezűgyességet és szellemi tudást igénylő alkotó tevékenység, hangulatos, kellemes, tiszta munka, jó kereseti lehetőséggel. Mellette pedig tovább is tanulhatnak, akik kellő szorgalommal, megfelelő képességgel rendelkeznek. Budapesten a lányok mintegy száz hasonló feltételű szakmára jelentkezhetnek.

A probléma forrása talán a szülőkből található. Évek óta visszatérő probléma, hogy a pályaválasztásnál az esetek többségében nem a gyerekeket, hanem a szüleiket kell elsősorban „pályairányítani”, mert ők mondják ki a döntő szót gyermekük jövőjét illetően. Elképzelésük, sajnos, gyakran ellentétes gyermekük adottságaival és vágyaival.

Az intézet — az idén először — gazdag tartalmú tájékoztatót állított össze a budapesti szülői munkaközösségek számára, amelyben az 1974—75. évi tanév továbbtanulási lehetőségeit ismertetik, kiemelve a szakoktatás jelentőségét, közel hozva az egyes szakmákat és a kitanulásukkal járó kedvezményeket. A szülők befolyásolásának másik módja szintén új: decemberben kétnapos tanfolyamot rendeznek a szülői munkaközösségek pályaválasztási felelősei számára.

Csak a szülők és a pedagógusok értő segítségével érhető el, hogy kialakuljon a szükséges egyensúly a pályaelképzelések és a társadalom igényei között.

H. Valachi Anna